Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător Eduard Galușceac

dosarul nr.2r-2550/25
2-24049284-02-2r-19122025

D E C I Z I E

26 martie 2026 **mun.Chișinău**

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

Instanța compusă din:
Președintele completului Serghei Dimitriu
Judecătorii Violeta Gîrleanu și Constantin Roșca

examinând, fără participarea părților, recursul declarat de avocatul Igor Filip, reprezentantul recurenților Zinaida Todiraș și Cristina Todiraș,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Todiraș Vasile (succesori în drepturi Todiraș Zinaida, Todiraș Cristina și Todiraș Vitalie) către SA ”Tutun CTC”, intervenient accesoriu Compania Națională de Asigurări în Medicină privind încasarea îndemnizației pentru pierderea capacității de muncă,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 25 noiembrie 2025, prin care a fost admisă cererea privind excepția de tardivitate înaintată de SA ”Tutun CTC”

a c o n s t a t a t:

Poziția instanței de fond:

1. La data de 03 mai 2024, Vasile Todiraș a depus cerere de chemare în judecată către SA ”Tutun CTC” privind încasarea îndemnizației pentru pierderea capacității de muncă.
2. Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 03 iunie 2025, s-a dispus înlocuirea reclamantului Vasile Todiraș (decedat la 19 august 2024), cu succesorii în drepturi Zinaida Todiraș, Cristina Todiraș și Vitalie Todiraș.
3. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 25 noiembrie 2025, a fost admisă cererea privind excepția de tardivitate înaintată de SA ”Tutun CTC”.

S-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Zinaida Todiraș, Cristina Todiraș și Vitalie Todiraș (succesori în drepturi a reclamantului Vasile Todiraș) către SA ”Tutun CTC”, intervenient accesoriu Compania Națională de Asigurări în Medicină cu privire la încasarea îndemnizației pentru pierderea capacității de muncă, în partea încasării sumei de 119.858,30 lei pentru perioada noiembrie 2020 – aprilie 2021 (inclusiv), ca fiind tardivă.

4. Pentru a dispune astfel, prima instanță a reținut că reclamanții Zinaida Todiraș, Cristina Todiraș și Vitalie Todiraș (succesori în drepturi ai lui Vasile Todiraș), au solicitat încasarea indemnizației pentru pierderea capacității de muncă pentru perioada noiembrie 2020 – 19 august 2024, însă acțiunea în partea aferentă perioadei noiembrie 2020 – aprilie 2021, privind încasarea sumei de 119.858,30 lei cu titlu de indemnizație pentru pierderea capacității de muncă, a fost depusă tardiv, adică la data de 03 mai 2024, cu depășirea termenului general de prescripție de 3 ani, fără solicitarea repunerii în termen și fără prezentarea unor motive întemeiate care să justifice imposibilitatea adresării în termen, motiv pentru care această parte a acțiunii a fost respinsă ca tardivă (f.d.186-188).

Solicitarea recurentului:

5. La data de 08 decembrie 2025, avocatul Igor Filip, reprezentantul recurenților Zinaida Todiraș și Cristina Todiraș (succesori în drepturi a reclamantului Vasile Todiraș) a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 25 noiembrie 2025, solicitând casarea încheierii, cu remiterea cauzei pentru examinare în fond (f.d.191).

Argumentele părților:

6. În motivarea recursului, reprezentantul recurenților a invocat netemeinicia și ilegalitatea încheierii contestate, susținând că instanța de fond a admis în mod eronat excepția de tardivitate pentru perioada noiembrie 2020 – aprilie 2021, fără a aprecia corect circumstanțele cauzei. În acest sens, a arătat că pretențiile reclamantului privind încasarea venitului ratat cauzat prin pierderea capacității de muncă au constituit anterior obiect al examinării în instanța de judecată, fiind pronunțată decizia Curții de Apel Chișinău nr.2a-3307/23 din 31 octombrie 2023, executată integral de către SA „Tutun CTC”, iar prezenta acțiune vizează perioada ulterioară lunii noiembrie 2020 și până la decesul reclamantului, întrucât instanța nu putea dispune încasarea prestațiilor pentru viitor.

Totodată, reprezentantul recurenților a susținut că instanța de fond nu a examinat argumentul referitor la faptul că termenul de prescripție a fost întrerupt sau prelungit ca efect al examinării cauzei anterioare, apreciind greșit că termenul de prescripție curge separat pentru fiecare perioadă solicitată. Din aceste considerente, a solicitat casarea încheierii contestate și remiterea cauzei spre rejudecare în fond.

Aprecierea instanței de recurs:

7. Analizând legalitatea și temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de recurent și a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, reieșind din considerentele ce succed.
8. Conform art.424 alin.(1) Cod de procedură civilă, curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

9. În conformitate cu prevederile art.427 lit.a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să mențină încheierea.
14. În conformitate cu prevederile art.391 alin.(1) Cod civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.
15. Conform art.394 Cod civil, acţiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripţie extinctivă numai dacă persoana în a cărei favoare a curs prescripţia, creditorii persoanei sau oricare altă persoană care are un interes legitim a ridicat excepţia de tardivitate conform Codului de procedură civilă.
16. Art.395 alin.(1) Cod civil stabilește că termenul de prescripţie extinctivă începe să curgă de la data naşterii dreptului la acţiune. Dreptul la acţiune se naşte la data cînd persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.
17. Potrivit art.186^1 alin.(1)-(3) Cod de procedură civilă, cererile depuse în instanţa de judecată peste termenul de prescripție extinctivă, a căror tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare de partea în proces, persoana în a cărei favoare a curs prescripţia, de creditorul persoanei sau de către oricare altă persoană care are interes legitim, se examinează în fond doar după examinarea de către instanţa de judecată a excepţiei de tardivitate. Dacă reclamantul a solicitat repunerea în termenul de prescripţie sau solicită repunerea odată cu ridicarea excepţiei, instanţa de judecată examinează excepţia de tardivitate concomitent cu cererea de repunere în termen.

Excepţia de tardivitate şi, după caz, repunerea în termen se soluţionează în şedinţă de judecată, convocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare. Lipsa participanţilor citaţi legal nu împiedică examinarea cererilor.

Dacă nu se dispune repunerea în termen şi/sau se admite excepţia de tardivitate, instanţa de judecată respinge acţiunea ca fiind tardivă printr-o încheiere motivată care poate fi atacată cu recurs.

18. În acord cu art.186^1 alin.(4) lit.a) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii adoptate conform alin.(3), este în drept să respingă recursul şi să menţină încheierea.
19. Colegiul judiciar relevă că termenul de prescripţie înseamnă dreptul la acţiune, posibilitatea reclamantului de a sesiza instanţa de judecată într-un caz concret pentru apărarea unui drept subiectiv încălcat sau contestat.
20. Valorificarea și apărarea dreptului în instanță este limitat în timp. Expirarea prescripţiei extinctive stinge dreptul subiectiv civil la apărare pe calea acţiunii civile. Exercitarea dreptului la acțiune după scurgerea termenului legal din momentul constituirii faptelor juridice contestate, afectează în mod negativ stabilitatea circuitului civil și vine în contradicție cu principiul securității raporturilor juridice.
21. Respectarea termenului de prescripție este o condiție de bază care generează stabilitatea raporturilor juridice. Scopul termenelor de prescripție este îndreptat spre funcționarea

normală a circuitului civil, sub aspectul asigurării stabilității ordinii de drept și a raporturilor patrimoniale deja existente.

22. Astfel, din materialele cauzei s-a constatat că la data de 03 mai 2024, reclamantul Todiraș Vasile (succesori în drepturi Zinaida Todiraș, Cristina Todiraș și Vitalie Todiraș) s-a adresat în instanța de judecată cu acțiune, ulterior completată, către SA ”Tutun CTC”, prin care a solicitat încasarea îndemnizației pentru pierderea capacității de muncă pentru perioada noiembrie 2020 – 19 august 2024, în mărime de 1.149.062 lei și a cheltuitelor de asistență juridică (f.d.3-3 verso, 48-54, 141-142).
23. Analizând prevederile legale, Colegiul judiciar menționează că în situația din speță, termenul de prescripție extinctivă în partea încasării îndemnizației în mărime de 119.858,30 lei, pentru pierderea capacității de muncă pentru perioada noiembrie 2020 – aprilie 2021, expira în luna aprilie 2024, iar acțiunea în instanța de judecată a fost înaintată la 03 mai 2024, adică la expirarea termenului de prescripție. Totodată la înaintarea acțiunii, nu a fost solicitată repunerea în termen, care să permită instanței de a analiza circumstanțele omiterii adresării în instanță în termeni legali.
24. Acestea fiind constatate, Colegiul conchide că prima instanță corect a stabilit că acțiunea înaintată de reclamantul Vasile Todiraș (succesori în drepturi Zinaida Todiraș, Cristina Todiraș și Vitalie Todiraș), în partea încasării îndemnizației în mărime de 119.858,30 lei, pentru pierderea capacității de muncă pentru perioada noiembrie 2020 – aprilie 2021, este tardivă, cu depășirea termenului de trei ani de zile, în interiorului căruia putea să-și apere dreptul pretins a fi încălcat.
25. Colegiul judiciar respinge ca neîntemeiate argumentele recurenților privind pretinsa suspendare sau prelungire a termenului de prescripție ca efect al examinării litigiului anterior, deoarece prin decizia Curții de Apel Chișinău nr.2a-3307/23 din 31 octombrie 2023, a fost restituită cererea de apel în partea ce viza perioada ulterioară lunii octombrie 2020, fiind calificată drept o pretenție nouă, care nu a fost înaintată și nu a fost examinată în prima instanță.
26. Astfel, prin decizia Curții de Apel Chișinău nr.2a-3307/23 din 31 octombrie 2023 s-a constatat că: *”...Colegiul civil remarcă că în cererea de apel avocatul Filip Igor în interesele lui Todiraș Vasile solicită calcularea indemnizației pentru perioada de până la 31 august 2023, precum și acesta a indicat perioada începând cu 2012.*

Astfel, Colegiul civil remarcă că apelantul a înaintat o nouă pretenție neexaminată în prima instanță, or, obiect de examinare a cauzei în instanța de fond conform cererii de concretizare a constituit încasarea indemnizației pentru dauna sănătății <u>în mărime de 470223,79 lei pentru perioada aprilie 2018 – octombrie 2020</u>, încasarea daunelor materiale în legătură cu neachitarea indemnizației în sumă de 90768 lei și încasarea prejudiciului moral în mărime de 100000 lei...

O altă cerere de concretizare nu a fost înaintată.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că apelantul a înaintat o nouă pretenție, neexaminată în prima instanță, Colegiul civil ajunge la concluzia de a restitui cererea

de apel în această parte...” (https://cac.instante.justice.md/ro/pigd_integration/pdf/MTg1OTY2ZjYtZjY4ZS00OTVkLWI5ZGItYWZiM2FmZjFmMmJl).

27. Prin urmare, Colegiul constată că prezenta acțiune nu are caracter succesiv deciziei Curții de Apel Chișinău și nu există temeiuri legale pentru suspendarea sau întreruperea termenului de prescripție, iar înaintarea cererii de chemare în judecată la 03 mai 2024 cu solicitarea încasării indemnizației pentru perioada noiembrie 2020 – august 2023, este o acțiune nouă.
28. Completul de judecată notează că fiind înaintate acțiuni, obiectul căruia este încasarea indemnizației pentru diferite perioade de timp, urmează a fi respectate termenele de prescripție pentru perioadele solicitate.
29. În această ordine de idei, Colegiul, luând în considerare constatările menționate supra, conchide că Vasile Todiraș (succesori în drepturi Zinaida Todiraș, Cristina Todiraș și Vitalie Todiraș) s-a adresat în instanță la data de 03 mai 2024, cu depășirea termenului de trei ani de zile, în interiorului căruia putea să-și apere dreptul pretins a fi încălcat.
30. În același timp, Colegiul reține că Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, în jurisprudența sa a stabilit cu valoare de principiu că respectarea termenului de prescripție este o condiție ce generează stabilitatea raporturilor juridice, or, acestea devenite irevocabile în pofida expirării termenului de prescripție garantează titularului dreptului siguranța și securitatea raportului în care este parte, iar orice deviere de la acest principiu, în absența unor temeiuri relevante, constituie o ingerință față de valorile protejate de CEDO (art.6) și implicit incompatibilă cu principiul securității raporturilor juridice (Hotîrărea CEDO din 18.03.2008 emisă în cauza Dacia versus Moldova, Hotărîrea CEDO din 16.07.2009 emisă în cauza Baroul Partener-A versus Moldova, Hotărîrea CEDO din 25.11.2009 emisă în cauza IPTEH și alții contra Moldovei).
31. Cu referință la termenele de prescripție, Curtea a notat că înaintarea unei acțiuni în pofida expirării termenului general de prescripție sunt contrare articolului 6 al Convenţiei, deoarece ele permit instanţelor judecătoreşti să continue examinarea unei cauzei, circumstanță apreciată drept contrară art.6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, Curtea considerînd că la îndeplinirea acţiunilor procedurale, respectarea cerinţelor cu privire la admisibilitate constituie un aspect important al dreptului la un proces echitabil, iar rolul jucat de termenele de prescripţie este de o importanţă majoră atunci când este interpretat în lumina Preambulului Convenţiei, care, în partea sa relevantă, declară preeminenţa dreptului, o parte a moştenirii comune a Statelor Contractante (Brumărescu v. Romania, [GC], nr.28342/95, §61, ECHR 1999-VII şi Roşca v. Moldova, nr.6267/02, §24, 22 martie 2005).
32. Astfel, din considerentele menționate şi având în vedere faptul că excepția de tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, instanța de fond corect a conchis necesitatea admiterii cererii privind ridicarea excepției de tardivitate și ca consecință respingerea cererii de chemare în judecată înaintată de Zinaida Todiraș, Cristina Todiraș și Vitalie Todiraș (succesori în drepturi a reclamantului Vasile Todiraș) către SA ”Tutun CTC”, intervenient accesoriu Compania Națională de Asigurări în Medicină cu privire la încasarea

îndemnizației pentru pierderea capacității de muncă, în partea încasării sumei de 119.858,30 lei pentru perioada noiembrie 2020 – aprilie 2021 (inclusiv), ca fiind tardivă.

33. Colegiul subliniază că abordarea recurentului, în speță, evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de judecată, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune admiterea recursului.
34. Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de avocatul Igor Filip, reprezentantul recurenților Zinaida Todiraș și Cristina Todiraș.
35. În conformitate cu prevederile art.427 lit.a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

d e c i d e :

Se respinge cererea de recurs declarată de avocatul Igor Filip, reprezentantul recurenților Zinaida Todiraș și Cristina Todiraș.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 25 noiembrie 2025, prin care s-a admis cererea privind aplicarea excepției de tardivitate și s-a respins ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție cererea de chemare în judecată înaintată de Zinaida Todiraș, Cristina Todiraș și Vitalie Todiraș (succesori în drepturi a reclamantului Vasile Todiraș) către SA ”Tutun CTC”, intervenient accesoriu Compania Națională de Asigurări în Medicină cu privire la încasarea îndemnizației pentru pierderea capacității de muncă, în partea încasării sumei de 119.858,30 lei pentru perioada noiembrie 2020 – aprilie 2021 (inclusiv).

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului Serghei Dimitriu

Judecătorii Violeta Gîrleanu

Constantin Roșca